

Kl. FLOSSENBUERG - complex

A. BINNENKOMENDE TRANSPORTEN

TABEL XII

vertrek	kamp	aankomst	kamp	gev.nrs. serie
13. 8.44	AU	15. 8.44	FL	17133-17344
30. 8.44	RA(vrou- wen)	1. 9.44	Ak. WOLKEN- BURG	50001-50149
10. 10.44	AU "	12. 10.44	Ak. FREIBERG	53923-54429
28. 10.44	" "	30. 10.44	Ak. OEDERAN	59153-59453
19. 11.44	" "	21. 11.44	Ak. ZSCHOPAU	60857-61254
20. 11.44	" "	22. 11.44	Ak. WILISCH- TAL	48853-59052
5. 1.45	DA	7. 1.45	Ak. LEITME- RITZ	42400-43234
30. 1.45	BB(vrou- wen)	1. 2.45	Ak. ROCHLITZ	61358-61557
4. 2.45	SA	6. 2.45	FL	45496-48100
- . 2.45	GR	13. 2.45	"	(48880-49999
	"	15. 2.45	Ak. HERS- BRUCK	(80000-80681
				84193-86346
23. 2.45	MA	25. 2.45	Ak. GROEDITZ	83821-84150
22. 2.45	GR	25. 2.45	FL	80926-83767
23. 2.45	BB(vrou- wen)	28. 2.45	Ak. VENUS- BERG	62658-63357
- . 2.45	GR "	5. 3.45	FL	63477-63482
- . 2.45	" "	6. 3.45	Ak. HELM- BRECHTS	63483-64103
- . 2.45	" "	6. 3.45	Ak. ZWODAU	64974-65130
- . 2.45	" "	8. 3.45	FL	(64104-64972
- . 2.45	" "	9. 3.45	"	" "
19. 1.45	AU	15. 3.45	"	86765-86817
"	"	31. 3.45	Ak. LEITME- RITZ	89672-89696
"	"	3. 4.45	" "	89405-89423
7. 4.45	BU	15. 4.45	FL	geen gev.nrs.
"	"	16. 4.45	"	"

7.4.45 BU
" "

18.4.45 FL
19.4.45 "

geen gev.nrs
"

1. Uit de gevangennummerseries der hierbovenvermelde transporten blijkt, dat de vrouwen, die in het Kl.FLOSSENBUERG-complex terecht kwamen, nummers kregen in de 50000-65000 serie, terwijl de normale nummering van de mannen op 1.9.44 maar de 24000 had bereikt. Het betreft hier nummers van een z.g. "geblokkeerde" serie voor de vrouwelijke gevangenen, bestemd voor in het najaar van 1944 en begin 1945 nieuw opgerichte commando's o.a. CHEMNITZ, FREIBERG, GRASLITZ, HELMBRECHTS, MITT-WALDA, OEDERAN, ROCHLITZ, VEFUSBERG, WILISCHTAL, WOLKENBURG, ZSCHOPAU en ZWODAU.
Uit de Kl.FLOSSENBUERG administratie valt op te maken, dat deze geblokkeerde serie voor vrouwen moet hebben gelopen van 50000 t/m 79999, uitgereikt is echter tot 66060. Dit wordt bevestigd door het feit, dat aan de mannen, die op 13.2.45 binnengebracht werden, nummers beneden de 50000 en van 80000 af zijn uitgereikt.
De serienummers, uitgereikt aan de gevangenen, die op 15.2.45 en 23.2.45 resp. Ak.HERSBRUCK en Ak.GROEDITZ bereikten, bewijzen ook hier, dat gevangenen, die rechtstreeks in commando's terecht kwamen, niet op de dag van aankomst door de administratie van het Moederkamp werden gematriculeerd. Het blijkt n.l., dat in het Moederkamp zelf op 25.2.45 pas de serie 80000-83000 is uitgereikt, zodat de gevangenen van genoemde commando's, die hogere nummers kregen, na 25.2.45 moeten zijn ingeschreven en wel na ontvangst van het "commando-rapport".
2. Gevangenen van het Kl.AUSCHWITZ transport, aankomst 15.8.44 zijn o.a. naar Ak.LEITMERITZ en Ak.ZWICKAU gezonden. "Arbeitsunfaehigen" van dit transport zijn op 26.11.44 naar BERGEN-BELSEN afgevoerd.

- De nog overlevenden van Ak. LEITMERITZ zijn omstreeks 8.5.45 ter plaatse bevrijd en naar het vlakbij gelegen kamp THERESIENSTADT gebracht, die van Ak. ZWICKAU zijn op + 15.4.45 naar THERESIENSTADT geëvacueerd.
3. Het vrouwentransport, dat op 1.9.44 uit Kl. RAVENSBRUECK in Ak. WOLKENBURG terecht kwam, bestond uitsluitend uit zigeunerinnen en was oorspronkelijk afkomstig uit Ak. BIRKENAU (cdo Kl. AUSCHWITZ).
 4. De vrouwen van het transport uit BERGEN-BELSEN, aankomst 1.2.45 in Ak. ROCHLITZ, zijn op 28.3.45 overgeplaatst naar Ak. GRASLITZ.
 5. De gevangenen van het Kl. SACHSENHAUSEN transport (aankomst 6.2.45) waren hoofdzakelijk Joodse gevangenen, die uit Kl. AUSCHWITZ en commando's naar Kl. SACHSENHAUSEN waren afgevoerd. Na aankomst in het Moederkamp zijn de meesten op 20.2.45 doorgezonden naar diverse commando's van dit kamp t.w. Ak. NASBACH, Ak. GANACKER (opm.: komt ook voor in de Kl. FLOSSENBUERG documentatie als TANACKER, dit is echter fout), Ak. OBERSTRAUBLING en Ak. PLATTLING. Enkele uitgeputte gevangenen ("arbeitsunfaehigen") zijn op 8.3.45 naar BERGEN-BELSEN en enkele "gezonde" ("arbeitsfaehigen") op 16.3.45 naar Ak. LEONBERG (cdo Kl. NATZWEILER) afgevoerd.
 6. Gevangenen van het transport uit Kl. GROSS-ROSEN (aankomst 25.2.45) zijn, hetzij overgeplaatst naar Ak. DRESDEN/"Reichsbahn" op 24.3.45 of naar Ak. REGENSBURG op 19.3.45, hetzij afgevoerd naar Ak. OHRDRUF/SIII (cdo van Kl. BUCHENWALD) op 10.3.45.

7. "Arbeitsunfaehige" gevangenen van Ak.GROEDITZ (zie transport van Kl.MAUTHAUSEN, aankomst 25.2.45) zijn eveneens op 8.3.45 via het Moederkamp naar BERGEN-BELSEN afgevoerd. De nog overlevenden van Ak.GROEDITZ zijn op 15.4.45 naar THERESIENSTADT geëvacueerd.
8. Opgemerkt dient te worden, dat van het transport uit Kl.GROSS-ROSEN, aankomst 9.3.45, alle vrouwen met gev.nrs.van 64465 t/m 64977 op 17.3.45 naar BERGEN-BELSEN zijn afgevoerd. De anderen zijn in hierboven genoemde vrouwen-commando's terecht gekomen.

B. NORMALE UITGAANDE TRANSPORTEN

TABEL XIII

26.11.44	naar	BERGEN-BELSEN
7. 1.45	"	"
8. 3.45	"	"
10. 3.45	"	Ak.OHRDRUF (cdo Kl.BU)
16. 3.45	"	Ak.LEONBERG (cdo Kl.NA)
17. 3.45	"	BERGEN-BELSEN (vrouwen en mannen)

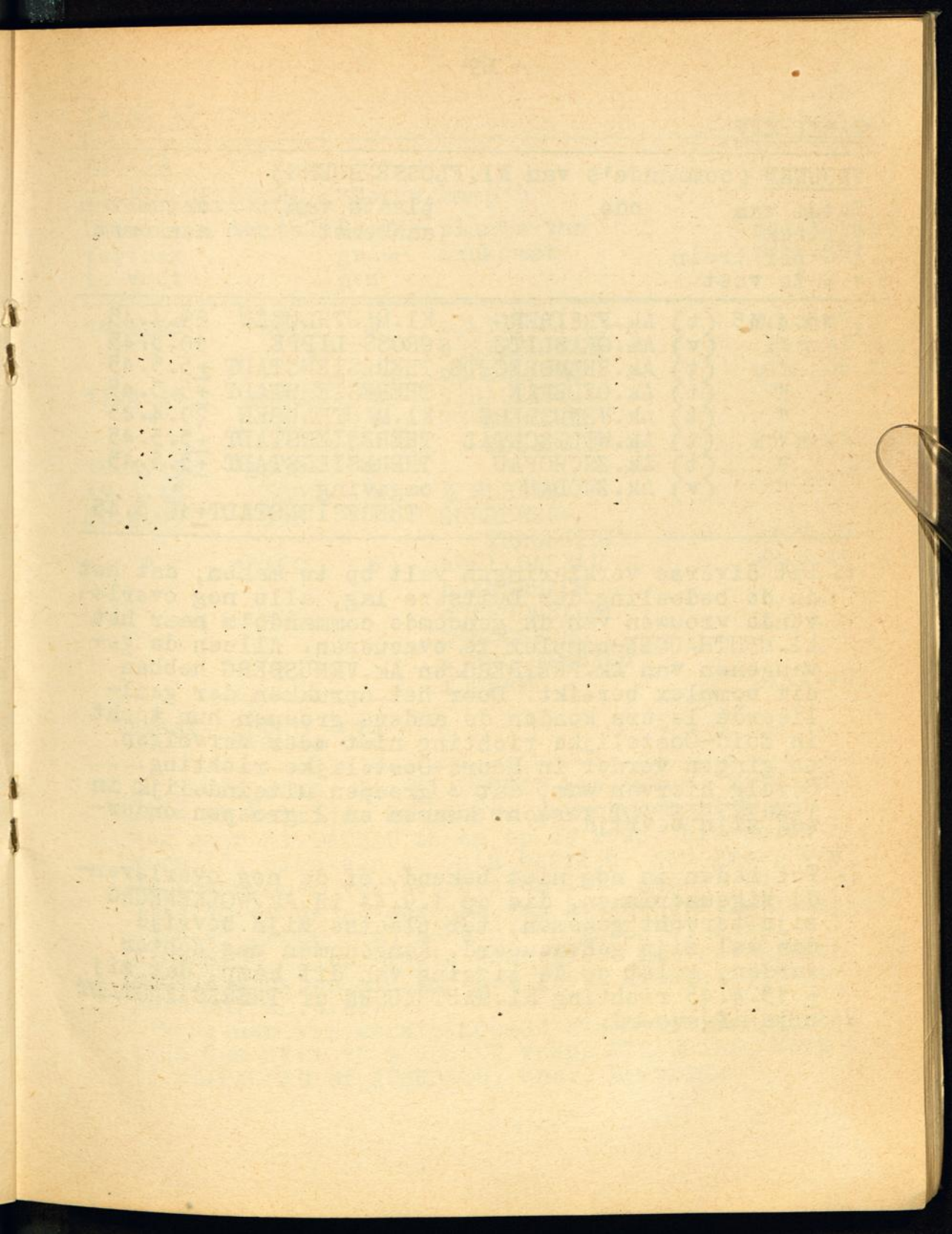
Opmerking

Zoals uit deze tabel blijkt, kunnen vrouwen, die met de sub A genoemde transporten in het Kl.FLOSSENBURG-complex terecht kwamen, uitsluitend op 17.3.45 naar BERGEN-BELSEN afgevoerd zijn.

C. EVACUATIETRANSPORTEN

Duizenden gevangenen zijn in de periode 8 t/m 20 April 1945 van het Moederkamp en commando's geëvacueerd.

De vrouwen en mannen van het Kl.FLOSSENBURG-complex zijn, zoals uit onderstaande tabellen zal blijken, afzonderlijk op transport gesteld.

TABEL XIV

VROUWEN (commando's van Kl.FLOSSENBUERG)

Datum van vertrek	edo	plaats van aankomst	datum van aankomst
t = per trein			
v = te voet			
<u>± 15.4.45</u>	(t)	Ak.FREIBERG	Kl.MAUTHAUSEN 29.4.45
"	(v)	Ak.GRASLITZ	GROSS-LIPPE 10.5.45
"	(t)	Ak.HELMBRECHTS	THERESIENSTADT <u>+5.5.45</u>
"	(t)	Ak.OEDERAN	THERESIENSTADT <u>+5.5.45</u>
"	(t)	Ak.VENUSBERG	Kl.MAUTHAUSEN 29.4.45
"	(t)	Ak.WILISCHTAL	THERESIENSTADT <u>+5.5.45</u>
"	(t)	Ak.ZSCHOPAU	THERESIENSTADT <u>+5.5.45</u>
"	(v)	Ak.ZWODAU	omgeving THERESIENSTADT <u>+10.5.45</u>

1. Uit diverse verklaringen valt op te maken, dat het in de bedoeling der Duitsers lag, alle nog overlevende vrouwen van de genoemde commando's naar het Kl.MAUTHAUSEN-complex te evacueren. Alleen de gevangenen van Ak.FREIBERG en Ak.VENUSBERG hebben dit complex bereikt. Door het oprukken der geallieerde legers konden de andere groepen hun tocht in Zuid-Oostelijke richting niet meer vervolgen en gingen verder in Noord-Oostelijke richting. Gevolg hiervan was, dat 4 groepen uiteindelijk in THERESIENSTADT terecht kwamen en 2 groepen onderweg zijn bevrijd.
2. Tot heden is nog niet bekend, of de nog overlevende zigeunerinnen, die op 1.9.44 in Ak.WOLKENBURG zijn terecht gekomen, ter plaatse zijn bevrijd dan wel zijn geëvacueerd. Aangenomen mag echter worden, gelet op de ligging van dit kamp, dat zij ± 15.4.45 richting Kl.MAUTHAUSEN of THERESIENSTADT zijn afgevoerd.

TABEL XV

MANNEN

Kl. FLOSSENBUERG ("Moederkamp")

Datum van vertrek te voet	aantal	hoofd- groe- pen	plaats van aankomst	datum van aankomst
16.4.45	1000	3	a) KLING	30.4.45
			b) SEEBRUECH	2.5.45
			c) LANDSHUT	zie sub 1
17.4.45	2000	1	STRAUBING	" " "
"	700	1	NEUKIRCHEN/ BALIBINI	21.4.45
18.4.45	2000	1	"	"
19.4.45	300	1	ZIELHEIM	"
20.4.45	350	1	SURRBERG- TRAUNSTEIN	2.5.45
"	14460	6	a) Kl. DACHAU	28.4.45
			b) AUERBACH	"
			c) PFROMBACH	"
			d) MOOSBURG	"
			e) ERGOLDSBACH	"
			f) CHAM	22.4.45
Totaal	<u>20810</u>	<u>14</u>		

1. De gevangenen, die Kl. DACHAU bereikten, zijn op 29.4.45 bevrijd. De andere gevangenen zijn op weg naar Kl. DACHAU in en op de resp. hierboven vermelde plaatsen en data bevrijd. Een groep van de gevangenen van het evacuatietransport dd. 16.4.45 en de gevangenen van het evacuatietransport 17.4.45 (2000 man) hebben van LANDSHUT resp. STRAUBING af hun route voortgezet met gevangenen van de groepen a-d van het grote evacuatietransport dd. 20.4.45. Gevangenen van eerstgenoemde evacuatietransporten zijn dus niet te LANDSHUT resp. STRAUBING, doch te Kl. DACHAU of AUERBACH, enz., bevrijd.

2. Zoals uit de tabel blijkt, zijn de 14460 gevangenen, die Kl.FLOSSENBUERG op 20.4.45 verlieten, in 6 groepen (a-f) geëvacueerd. Toen de laatste groep (f) op 22.4.45 te CHAM werd bevrijd, waren de groepen a t/m e de omgeving van deze plaats reeds gepasseerd.
3. Van de zeer belangrijke hierboven genoemde evacuatiemarsen - waartoe zeer vele uit Nederland gedeporteerde gevangenen hebben behoord - treft men een overzicht aan van de door de diverse groepen afgelegde routes als bijlage IV. Voor eventuele afgelegde routes enz. van de andere evacuatietochten, zie de van de ITS terzake ontvangen route-kaarten en documenten.
4. De op 7.4.45 uit Kl.BUCHENWALD geëvacueerde gevangenen, die Kl.FLOSSENBUERG op 15, 16, 18 en 19.4.45 bereikten, hebben ook deel uitgemaakt van bovenvermelde evacuatie-transporten.
5. Verder blijkt, dat van de in totaal uit het "Moederkamp" geëvacueerde gevangenen maar 50% de resp. plaatsen van aankomst bereikten.

TABEL XVI

MANNEN

COMMANDO'S van Kl.FLOSSENBUERG

Datum van vertrek	odo	plaats van aankomst	datum van aankomst
- .4.45	Ak.ANSBACH	Ak.ALLACH	24.4.45
24.4.45	Ak.GANACKER	(odo DA) SURREBERG-	
15.4.45	Ak.GROEDITZ	TRAUNSTEIN	2.5.45
8.4.45	Ak.HERSBRUCK	THERESIENSTADT	5.5.45
		Ak.ALLACH (odo DA)	24.4.45

24.4.45 Ak.OBERSTRAUBLING	diverse	(zie evac. 20.4.45 uit Kl.FLOSSEN- BUERG groepen a-d)
24.4.45 Ak.PLATTLING	SURRBERG- TRAUNSTEIN	2.5.45
23.4.45 Ak.REGENSBURG	1. BERG 2. LAUFEN/ LEOBENBERG	1.5.45 1.5.45
15.4.45 Ak.ZWICKAU	THERESIEN- STADT	5.5.45

1. De gevangenen van Ak.ANSBACH zijn eerst overgebracht naar Ak.HERSBRUCK en met de gevangenen van dit commando geëvacueerd. De groep werd bij aankomst te Ak.ALLACH (edo Kl.DACHAU) op 24.4.45 nog geregistreerd (gev.nrs.159609-161676), zodat de namen van degenen, die deze evacuatietocht overleefden, bekend zijn.
2. De gevangenen van Ak.GANACKER en Ak.PLATTLING hebben van af HANNERSDORF de tocht samen afgelegd.
3. De gevangenen van Ak.OBERSTRAUBLING zijn op 24.4.45 toegevoegd aan een of meer van de groepen a t/m d van de op 20.4.45 uit Kl.FLOSSENBUERG geëvacueerde gevangenen, toen deze STRAUBING passeerden.

D. HET LOT VAN DE GEVANGENEN

1. Uit de aanwezige documenten blijkt, dat de Kl.FLOSSENBUERG administratie tot + 14.4.45 is bijgehouden, terwijl bekend is, dat de evacuatieplaats vonden in de periode 8 t/m 20.4.45 en de in het Moederkamp achtergebleven gevangenen op 23.4.45 zijn bevrijd.
2. In de meeste gevallen blijkt eveneens uit de Kl.FLOSSENBUERG administratie of een gevangene ten tijde van de evacuatie in het Moederkamp of in een

der commando's verbleef dan wel reeds naar een ander kamp-complex was afgevoerd met een der sub B genoemde "normale" transporten.

3. Gelet op hetgeen sub C is vermeld, zal het in de regel niet mogelijk zijn, het lot definitief te bepalen van niet teruggekeerden, van wie aangenomen moet worden, dat zij ten tijde van de evacuatie nog in leven waren (niet officieel overleden). Zijn er geen aanwijzingen, dat een gevangene op 23.4.45 te Kl.FLOSSENBURG was bevrijd, dan moet wel worden aangenomen, dat hij tot de geëvacueerden heeft behoord.
4. Uit het sub C vermelde valt ook op te maken, dat het in de meeste gevallen ook niet mogelijk was van een tijdens de evacuatie overleden gevangene de juiste plaats en datum van overlijden vast te stellen.
5. In het algemeen zal dus van gevangenen, van wie vaststaat of verondersteld mag worden:

dat zij niet in een commando van Kl.FLOSSENBURG zijn terecht gekomen,

dat zij uit het Moederkamp zijn geëvacueerd,

dat zij geen reden hadden om, indien in leven, niet naar Nederland terug te keren,

dat zij de zware evacuatie-tocht niet hebben overleefd,

dat niet bekend is, op welke datum en/of in welke bepaalde plaats zij zijn overleden tijdens de evacuatie,

met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid moeten worden aangenomen, dat zij in Duitsland zijn overleden tijdens een der in tabel XV genoemde evacuatie-transporten en wel niet eerder dan 16.4.45 en uiterlijk op 2.5.45 (laatste datum, waarop een uit Kl.FLOSSENBURG geëvacueerde groep werd bevrijd).

(Opm.: Voor de uit diverse commando's geëvacueerde niet teruggekeerde gevangenen zie sub 6)

6. Wat de vrouwen en mannen betreft - het laatst in een der in de tabellen XIV en XVI genoemde commando's gesignaleerd - zal in het algemeen van gevangenen, van wie vaststaat of verondersteld mag worden:

dat zij zijn geëvacueerd,

dat zij geen reden hadden om, indien nog in leven, niet naar Nederland terug te keren,

dat zij de zware evacuatietocht niet hebben overleefd,

dat niet bekend is, op welke bepaalde datum en/of in welke bepaalde plaats zij tijdens de evacuatie zijn overleden,

met aan zekerheid granzende waarschijnlijkheid moeten worden aangenomen, dat zij tijdens een der genoemde tochten zijn overleden en wel niet eerder dan resp. niet later dan uiterlijk op de datum, waarop de gevangenen van het commando, waar zij het laatst verbleven, zijn geëvacueerd, resp. bevrijd.

7. Voor de niet teruggekeerde gevangenen, gesignaleerd hetzij na 23.4.45 in het Moederkamp, hetzij na aankomst in Ak.ALLACH (cdo DA) of in een der sub C genoemde plaatsen, zal individueel en uit de beschikbare gegevens de meest aanvaardbare conclusie, hun lot aangaande, dienen te worden bepaald.